

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/767/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

158/2013. (V. 29.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos¹ 2012. szeptember 15-én előterjesztett **panaszát** a 2013. május 29-én – dr. Kozma Ákos elnökhelyettes, testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – az M- városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, illetve alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2012. szeptember 15-én a Testület panaszbejelentő formanyomtatványát kitöltve, elektronikus úton terjesztette elő panaszát, melyben sérelmeit illetően részleteket nem közölt. Panaszbeadványában mindössze annyi szerepel, hogy J. településen az M. városi Rendőrkapitányság által 2012. szeptember 6-án végrehajtott szondázással kapcsolatos törvénytelenséget kifogásol.

2) A Testület a panasz kézhezvételét követően, 2012. szeptember 20-án levélben fordult a panaszoshoz, melyben felhívta panaszának kiegészítésére és aláírásával való megerősítésére. A panaszos 2012. szeptember 21-én postai úton, majd szeptember 25-én fax útján is benyújtotta részletes panaszát, melyben az alábbiakat adta elő.

2012. szeptember 6-án délután 15 óra 45 perc tájékán gépjárművével J. település irányába haladt. A várostól körülbelül 200 méterre két rendőr leállította, és igazoltatása helyett azonnal arra kérték meg, hogy fújjon az alkoholszondába. Kérésüknek eleget téve a panaszos megfújta a szondát, ami sípolni kezdett. Az egyik eljáró rendőr ekkor arra szólította fel a panaszost,

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

hogy ismételten fújjon a szondába. A panaszos érdeklődött ismételt mintaadási kötelezettségének okáról, valamint kifejezte szándékát, hogy szeretné látni a szonda által kimutatott eredményt. A rendőr azonban kérését megtagadta, mondván, hogy a panaszosnak ehhez nincsen semmi köze. Ezt követően a panaszos ismételten megfújta a szondát. A panaszos beadványában kitért arra, hogy légzésmintáját egy Dräger Alcotest 6810 típusú készülékkel vették le, mely már viszonylag kevés levegőbevitelre is jelez. Harmadszor is felszólították mintaadásra, melyet követően a panaszos hangot adott véleményének, mely szerint vele szemben visszaélésszerű intézkedést foganatosítanak. A fentiek után az eljáró rendőr a szolgálati gépjárművéhez ment, majd rövid idő múlva szólt a kollégájának és a panaszosnak, hogy menjenek ők is a gépjárműhöz. A rendőr tájékoztatta a panaszost, hogy kicserélte a fűvókát, és további két alkalommal légzésminta adására kötelezte a panaszost. Mivel a szonda nem működött, az egyik rendőr a készüléket többször a tenyeréhez ütötte, pöckölte a kijelzőt, majd a gépkocsihoz is hozzákoccintotta. Mindeközben a panaszos tudomására hozta, hogy a készülék processzora el szokott romlani. Újabb légzésminta adása után a rendőr felkiáltott örömeiben, hogy a kijelző 0.12-es értéket jelzett ki. A panaszosnak első ízben ekkor mutatta meg a szonda kijelzőjét. A rendőr kérdésére a panaszos előadta, hogy aznap délelőtt 10 órakor megivott egy deciliter vörösbort. Panaszos tudni szeretne volna, hogy az azt megelőző mérések milyen eredményt mutattak ki, de a rendőr ismét csak azt közölte vele, hogy ahhoz semmi köze.

A fentieket követően a panaszossal alá akarták íratni a jegyzőkönyvet. A panaszos közölte a rendőrökkel, hogy nincs nála szemüveg, így nem látja, mi van odaírva. Az egyik rendőr úgy tájékoztatta, hogy a jegyzőkönyvben mindössze a történeteket rögzítette. A panaszos ezt követően az iratot aláírta.

A panaszos az intézkedés végeztével vissza akart ülni gépjárművébe, de a rendőrök közölték vele, hogy mivel ittas, így nem vehet részt a közúti forgalomban. Saját elmondása szerint a panaszos ekkor kiborult, és kérte, hogy hadd fújjon ismételten a szondába, hogy bizonyítsa, nincs alkoholos befolyásoltság alatt. Eközben a helyszínre érkezett egy újabb rendőrautó. Egy másik műszerrel az akkor kikerkezett rendőr légzésmintát vett a panaszostól, mely 0,00%-ot mutatott ki 23 perccel az előző mérést követően. A panaszos azon kérését, hogy ezt az eredményt is tüntessék fel a jegyzőkönyvben, a rendőrök megtagadták, mondván, hogy a panaszos úgyis kap majd egy határozatot, amire majd tehet észrevételeket. A fentieket követően a panaszost visszaengedték gépjárművébe.

Hazaérkezve olvasta el a panaszos a jegyzőkönyvet és vette észre, hogy ittas vezetéssel vádolták meg. Visszament az intézkedés helyszínére, hogy vérvételes mintavételt követeljen, azonban a rendőrök már nem tartózkodtak a helyszínen. Ezt követően felkereste a J. településén található rendőrsöt, ahol azt tanácsolták a panaszosnak, hogy hívja fel telefonon az M. városi Rendőrkapitányságot és ott tegyen panaszt. A helyszínen intézkedő rendőr fogadta a panaszos hívását, és felháborodott hangon, kifogásolható hangnemben azt válaszolta, hogy jogairól tájékoztatták, és a jegyzőkönyv aláírásával beismerte az alkoholfogyasztást. A fentieket követően lerakta a telefont.

A panaszos összességében hiányolta, hogy az intézkedő rendőr nem tájékoztatta az ismételt szondáztatás okáról, valamint sérelmezte, hogy a rendőr a műszer meghibásodását követően azt ütögette, végezetül pedig azt, hogy megtagadta rögzíteni a jegyzőkönyvben a második szondázási eredményt. Véleménye szerint azáltal, hogy őt visszaengedték a közúti forgalomba, a rendőrök elismerték, hogy nem volt ittas. Hivatkozott az Országos Rendőrfőkapitányság 27/2010. (OT 14.) számú utasításra az ittasság ellenőrzéséről, aminek

értelmében üzemzavar vagy meghibásodás esetén a légzésmérő berendezéssel további mérés nem végezhető.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) Az M. városi Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztálya által 2012. szeptember 6-án kiállított jegyzőkönyv fejléce alatt az olvasható, hogy „[a] közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 20. § (1) bekezdés k) pontjába ütköző jogsértés észleléséről”. Az irat tartalmazza a légalkoholmérő készülék típusát (Drager Alcotest 6810), illetve a 0,12 mg/l-es mért értéket. A dokumentum alján az alábbi szöveg olvasható: „[a] jegyzőkönyvbe foglaltakat, valamint a jogaimról és kötelességeimről történő figyelmeztetést megismertem, a fentiekben leírt megállapításokat tudomásul vettem”, majd ezt követően aláhúzendő, hogy a jogsértést az eljárás alá vont elismer-e vagy sem. Az iraton a jogsértést elismerő rész van aláhúzva, melyet a panaszos aláírása követett. A jegyzőkönyv 15 óra 50 perckor lett lezárva.

2) Az M- városi Rendőrkapitányság megküldött egy kimutatást a 2012. július 22-én és szeptember 6-án használt alkoholteszter mérési adatairól. A kérdéses napon – 2012. szeptember 6-án – számos kimutatás található, melyből mindössze két eredmény haladja meg a 0,00%-os értéket; 15 óra 44 perckor a műszer 0,04-es értéket mutatott ki, 15 óra 46 perckor 0,12%-os értéket. Az ezt követő mérés, mely 15 óra 58 perckor készült, a szonda ismét 0,00%-os eredményt mutatott ki.

3) 2012. október 9-én az M. városi Rendőrkapitányság r. alezredese a Testület kérdéseire a rendelkezésére álló rendőri jelentések, az intézkedés helyszínén felvett jegyzőkönyv, valamint az alkoholteszter által rögzített mérési adatok alapján az alábbi válaszokat adta.

A kérdéses napon 15 órától 17 óráig az M. városi Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztály állományába tartozó két rendőre (egy r. ftzls. és egy r. őrm.) hajtott végre közlekedésrendészeti ellenőrzést J. településen. Parancsnoki utasítás alapján a szolgálatuk ellátása során minden intézkedés alá vont járművezetővel szemben alkoholszondás ellenőrzést kellett alkalmazniuk. A panaszost 15 óra 45 perc körüli időben vonták intézkedés alá, melynek során a 15 óra 44 perckor készült mérés adatai a panaszos szervezetében alkoholt mutattak ki. A r. alezredes tájékoztatása szerint az intézkedő rendőr ekkor a panaszos jelenlétében steril fúvókát helyezett a készülékre, és felkérte a panaszost ismételt légminta adására. 15 óra 46 perckor a műszer a 0,12 mg/l eredményt mutatott ki, melyet az intézkedő rendőr közölt a panaszossal és az eredményt neki meg is mutatta. Tájékoztatta a panaszost, hogy az általa elkövetett cselekmény miatt ittas járművezetés ügyében közigazgatási eljárást kezdeményez, továbbá azt, hogy gépjárművel nem közlekedhet tovább. A fentieket a panaszos a helyszínen tudomásul vette, a kiállított jegyzőkönyvet aláírta, a benne foglaltakat elfogadta. A helyszínen arról nem tett említést, hogy szemüveg nélkül ne tudná elolvasni a rendelkezésére bocsátott jegyzőkönyvet.

A helyszínen intézkedő két rendőr ezt követően tovább folytatták szolgálatukat. A panaszos a vele szemben alkalmazott intézkedést követően több alkalommal kérte a járőröket, hogy engedjék őt tovább közlekedni a személygépkocsijával. Erre engedélyt nem kapott, tekintettel a jogsértés elkövetésére. 16 óra 20 perc körüli időben érkezett a helyszínre a Közlekedésrendészeti Osztály másik két járőre (két r. ftőrm.), akik LION 400-as típusú

elektromos alkoholszondával rendelkeztek. 16 óra 45 perc körüli időben a panaszos többszöri kérésére a frissen helyszínre érkezett rendőrök helyt adtak kérésének, hogy ismételt mérést végezzenek rajta annak érdekében, hogy megállapítsák, van-e még a szervezetében alkohol, és a helyszínről személygépkocsijával továbbengedhető-e. A mérés eredménye negatív lett, így a panaszos a helyszínről gépjárművével távozhatott.

A Közlekedésrendészeti Osztály járőrei 17 óra 15 perc körüli időben vonultak be a kapitányság épületébe. A panaszos telefonhívását 17 óra 30 perc körül a korábbi intézkedésben részt vevő r. ftzls. fogadta. A panaszos azt közölte, hogy nem ért egyet az intézkedéssel és vérvételt kért. A r. ftzls. tájékoztatta a panaszost, hogy mivel a helyszínen kiállított jegyzőkönyvet aláírta és az intézkedés befejeződött, a vérvételre már nincs lehetőség. A panaszos erre azt válaszolta, hogy panaszt tesz, és a beszélgetést megszakította. Az intézkedő rendőrök jelentése alapján a panaszossal szemben kulturált hangnemben beszéltek, ott sértő kifejezés nem hangzott el.

A r. alezredes úgy tájékoztatta a Testületet, hogy az intézkedő rendőrök összesen két alkalommal fújatták meg a panaszossal az alkoholszondát. Az első alkalommal az alkoholfogyasztás gyanúja merült fel, mivel csekély mennyiségű levegő befűvását követően a szonda 0,04 mg/l értéket mutatott ki. Ezt követően a fűvókát sterilre cserélték, és megfelelő mennyiségű levegő befűvását követően a szonda 0,12 mg/l eredményt jelzett, melyet rögzítettek a jegyzőkönyvben. A harmadik mérést a panaszos kérésére hajtották végre egy másik típusú alkoholszondával annak érdekében, hogy megállapítsák, hogy a panaszos szervezetében található-e még alkohol. Az első mérés eredményét azért nem közölte a rendőr a panaszossal, mert az nem megfelelő mennyiségű levegőbefűvéssel történt, hanem csupán az alkoholfogyasztás gyanúját alapozta meg. A második mérés során sikerült a pontos mértéket megállapítani. A r. alezredes megemlítette, hogy az intézkedő rendőrök jelentése szerint nem kellett a készüléket pontos mérésre bírni, azt nem ütögették vagy pöckölték. A r. alezredes válaszelevelében kitért arra is, hogy a Drager alkoholszondák újszerű állapotban vannak, azok megbízható és pontos eredményt mutatnak, és használatba vételük óta nem hibásodtak meg.

A jegyzőkönyv tartalmának ismertetése kapcsán a r. alezredes úgy nyilatkozott, hogy arra annak okán került sor, hogy a másodpéldány nehezen volt olvasható. A panaszos ugyanakkor nem jelezte, hogy szemüveg nélkül ne tudná elolvasni a jegyzőkönyvet.

Végezetül a r. alezredes arról tájékoztatta a Testületet, hogy a panaszossal szemben ittas vezetés miatt közigazgatási eljárás indult az M. városi Rendőrkapitányságon.

4) A panaszossal szemben intézkedő r. őrm. 2012. október 9-én kiállított jelentésében az alábbiakat rögzíti. Az első mérést megelőzően arra kérte a panaszost, hogy a készülék csövét ne vegye be a szájába, hanem egy hosszú erőset fújjon bele. Az alkoholteszter ekkor pozitív, 0,04 mg/l értéket mutatott ki. Ezt követően a r. őrm. steril csövet tett a készülékre a szolgálati gépkocsijánál, és tájékoztatta a panaszost arról, hogy a steril csővel ismét meg kell fűjnia a szondát kattánásig. Az intézkedő rendőr a panaszosi állítást, hogy a készüléket ütögette volna, jelentésében tagadta. Állítása szerint az alkoholteszter kifogástalanul működött. Mivel a szonda pozitív értéket mutatott ki, tájékoztatta a panaszost, hogy vele szemben közigazgatási eljárást fog kezdeményezni. Felkérte őt, hogy hívjon valakit, aki haza tudja vezetni a járművet, vagy gyalog közlekedjen tovább. A panaszos több alkalommal arra kérte az intézkedő rendőröket, hogy engedjék el, mivel csekély értéket fűjt, valamint arra hivatkozott, hogy vannak ismerősei a J. városi Rendőrkapitányságon, ezért ne csináljanak belőle ügyet. Az

intézkedés további részleteit a r. őrm. a korábban ismertetett r. alezredesi tájékoztatással egyezően adta elő.

5) Az intézkedésben részt vevő másik rendőr (r. ftzls.) jelentése a panaszeljárás szempontjából az alábbi releváns információkat tartalmazza. Az alkoholszondás ellenőrzést végző kollégája a r. ftzls.-t 15 óra 45 perckor tájékoztatta arról, hogy az alkoholteszter pozitív értéket mutatott, azonban a tesztet a panaszos úgy fújta meg, hogy a készülék csövét nem vette a szájába, így csak részeredmény állt rendelkezésükre. Az első mérést követően tájékoztatták a panaszost, hogy újabb mérést kell végezni, melynek során a készüléket kattanásig kell fűjnia. Felhívták arra is a figyelmét, hogy ha a mérés eredménye meghaladja a 0,10 mg/l értéket, úgy vele szemben eljárást kell kezdeményezniük. A panaszos ekkor úgy nyilatkozott, hogy valóban fogyasztott egy pohár bort aznap, de véleménye szerint ez nem olyan nagy súlyú cselekmény, és kérte, hogy engedjék el. A pozitív érték mérését követően felvették a jegyzőkönyvet. Panaszos az ismertetés során több megjegyzést tett arra vonatkozóan, hogy szerinte ez ellene irányuló „terrorizmus”, és sérelmezte, hogy miért nem mással foglalkoznak. A panaszos azon sérelme kapcsán, hogy ő szemüveg nélkül nem látta a jegyzőkönyv tartalmát, a r. ftzls. megjegyezte, hogy a panaszos ilyen problémát nem jelzett feléjük, valamint a vezetői engedélyben sem volt ilyen adat bejegyezve, orvosi besorolása alapján korlátozás alatt nem áll.

Az intézkedés végeztével a panaszos visszaült gépjárművébe, de tekintettel arra, hogy más olyan személyt nem tudott felhívni, aki a gépkocsiját hazaszállította volna, ezért a helyszínen várakozott. Többször kérte az intézkedő rendőröket, hogy hadd fűjja meg ismét a szondát, de a r. ftzls. közölte vele, hogy további intézkedés vele szemben nem vált szükségessé, így kérésének teljesítését megtagadta.

16.20 körüli időben érkezett a helyszínre két további rendőr, akiknek olyan szondájuk volt, ami a mérési eredményeket nem rögzíti. A panaszos kérésének ekkor eleget téve ismételt mintát vettek a panaszostól, mely negatív értéket mutatott ki.

A telefonon történt párbeszédre a r. ftzls. úgy nyilatkozott, hogy a panaszost tájékoztatta, hogy a jegyzőkönyv aláírásával a szabálysértést elismerte, így vérvételre nincs lehetősége. Ekkor a panaszos közölte, hogy ezt nem fogja annyiban hagyni, és panaszt tesz. A r. ftzls. mondta, hogy természetesen ehhez joga van, erre a panaszos letette a telefont.

Jelentésében a r. ftzls. kitér arra, hogy 1992 óta van hivatalos állományban, de még soha nem tettek panaszt az általa fogatosított intézkedésekkel szemben. Hozzátette, hogy semmilyen érdeke nem fűződik ahhoz, hogy bárkivel szemben jogszerűtlen eljárást kezdeményezzen.

6) A kérdéses napon a helyszínre később, 16.15 körüli időben kiérkező rendőrök közül az egyik rendőr (r. ftőrm.) 2012. október 11-én készített jelentést. Elmondása szerint a nála lévő Lion 400-as szondát azért fújta meg a panaszos, mert erre őt a korábban intézkedő r. ftzls. kérte meg. A negatív eredménnyel járó mérést 16.40 körüli időben végezték. A korábbi rendőri jelentésekkel egyezően a r. ftőrm. is úgy nyilatkozott, hogy a panaszosra nézve semmilyen sértő kifejezés nem hangzott el.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos, a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.), valamint a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásai kapcsán az alábbi megállapításokra jutott.

1) A Testület a panaszeljárás keretében mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmek vizsgálata tartozik a hatáskörébe.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alapvető jogát sértette, választása szerint a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás), esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A panaszos beadványában több konkrét kifogást is előterjesztett a vele szemben foganatosított közlekedésrendészeti intézkedés vonatkozásában, és ezen felül összességében is vitatta, hogy ittas vezetés okán jogsértést követett volna el.

Az ismertetett hatásköri szabályozásból következik, hogy a Testület nem foglalhat állást a tekintetben, hogy a panaszos a szabálysértést elkövette-e. A panasz e része vonatkozásában a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény vonatkozó rendelkezései irányadók.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a szabálysértési hatóság által lefolytatandó szabálysértési eljárást a Testület nem minősítheti, fölötté kontrollt, felügyeletet nem gyakorol. Emiatt a panasz e része tekintetében a Testületnek nem állt módjában vizsgálatot folytatni.

A Testület ugyanakkor vizsgálata tárgyává tette a panaszossal szemben alkalmazott alkoholszondás mérés végrehajtásának módját, valamint az intézkedő rendőrök vele szemben alkalmazott hangnemét is.

A Testület megállapította, hogy a rendőri fellépés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban Alaptörvény) XXIV. cikkében biztosított tisztességes eljáráshoz való jogát, valamint a II. cikkben foglalt emberi méltósághoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

2) A Testület először azt a panaszt vizsgálta érdemben, hogy a panaszost az intézkedő rendőrök több alkalommal légzésminta adására kötelezték, melyek közül csak egy, pozitív eredményt kimutató mérést mutattak meg neki. Nem tájékoztatták az ismételt mérések szükségességének okáról sem. A pozitív értéket kimutató eredményt megelőzően pedig ütögették a berendezést.

A panaszossal szemben alkalmazott intézkedés jogszerűségének vizsgálata kapcsán a Testület mindenekelőtt utalni kíván az Rtv. releváns rendelkezésére. Az Rtv. 44. § (1) bekezdés c) pontja felhatalmazza a rendőrséget, hogy közlekedésrendészeti feladatainak ellátása során a jármű vezetőjét a rendszeresített eszközzel légzésminta, vagy ha nála a vezetési képességére hátrányosan ható szer befolyása vagy alkoholfogyasztás miatt bűncselekmény vagy szabálysértés, illetve a közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés elkövetésének gyanúja merül fel, az egészségügyi szolgálat igénybevételeivel vér-, vizelet- és műtétnek nem minősülő módon egyéb minta adására kötelezze. A hatályos jogi szabályozás értelmében önmagában az a tény, hogy a panaszos gépjárművével a közúti forgalomban közlekedett, egyéb, arra okot adó körülmény hiányában is felhatalmazta a rendőröket az Rtv. fent idézett rendelkezése alapján arra, hogy a panaszostól légzésmintát vegyenek, és azzal ellenőrizzék, nem áll-e vezetési képességre hátrányosan ható szer vagy alkohol befolyása alatt.

a) A panaszos állítása szerint hat alkalommal kérték fel légalkoholminta adására. Ezzel ellentétben az M. városi Rendőrkapitányság vezetője (r. alezredes), valamint az intézkedő rendőrök egyezően állították jelentésükben, hogy mindössze két alkalommal került sor mintavételre. Első alkalommal a panaszost arra kérték, hogy ne vegye a szájába a készülék csövét, hanem egy hosszú erőset fújjon bele. A passzív üzemmódban vett minta csekély alkoholt mutatott ki, mely felvetette az alkoholfogyasztás gyanúját. Ezt követően kérték fel a panaszost arra, hogy a steril cső szájába vétele után kattanásig fújja a műszert. Az első mérési eredményt indoklásuk szerint azért nem közölték a panaszossal, mert az csak részeredményt mutatott. A rendőri állítás alátámasztására a Testület rendelkezésére bocsátottak egy kimutatást, mely a kérdéses időpontról két mérést dokumentál; az egyik 15 óra 44 perckor (0,04%), a második 15 óra 46 perckor (0,12%). A két mérés közt eltelt két perc rövid időnek tűnik ahhoz, hogy az alatt kicseréljék a fúvókát, több mérést is végezzenek, valamint ütögezzék a berendezést, de a Testület a birtokában lévő dokumentumok alapján nem tudott egyértelmű következtetéseket levonni a történetekről.

A rendelkezésre álló iratokból a Testületnek nem állt módjában feloldani a panaszosi és a rendőri állítások közti ellentmondást, így nem tudta kétséget kizáróan megállapítani, hogy hány alkalommal kötelezték a panaszost a szonda megfújására, és ezáltal sérült-e a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

b) A panaszos azt is sérelmezte, hogy nem tájékoztatták az ismételt mintavételek okáról, illetve azok eredményeiről. Az előző pontban kifejtettek miatt azonban a Testület csak a rendőrök által is elismert két mérés törvényszerűségét tudta vizsgálni.

Az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőr köteles a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. Az idézett szakasz a rendőrtől „elvárható” felvilágosítást említ, ami a Testület értelmezése szerint részben szubjektív elvárhatóságot (a rendőr legyen/lehessen birtokában a kért információnak), részben az adott helyzetben való elvárhatóságot jelent. A konkrét esetben a rendőri jelentések azt tartalmazzák, hogy azért nem tájékoztatták a panaszost az első mérés eredményéről, mert a csövet nem vette a szájába és emiatt a készülék csupán részeredményt mutatott ki. A panaszosnak mindössze annyit mondtak az intézkedő rendőrök, hogy újabb mérést kell végezni egy steril csővel, melynek során a készüléket kattanásig kell fűjnia. Felhívták arra is a figyelmét, hogy ha a mérés eredménye meghaladja a 0,10 mg/l értéket, úgy vele szemben eljárást kell kezdeményezniük.

A Testület megítélése szerint a panasz tárgyává tett eset körülményeit figyelembe véve nem volt elvárható, hogy a rendőrök tájékoztatást adjanak a passzív üzemmódban készített szondázás eredményéről. Részére a szükséges tájékoztatást a mintaadásának módjáról, illetve lehetséges következményeiről adott információkkal megadták. Mindezek okán e tekintetben nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

c) Panaszbeadványában a panaszos azt állította, hogy a légalkoholmérő berendezés meghibásodott. Beszámolt arról, hogy a rendőr azt is hozzátette, hogy a készülék processzora el szokott romlani. Az intézkedő rendőr a szondát először a tenyeréhez, majd a gépjárműhöz ütögette, a kijelzőt pedig ujjával pöckölte. Pozitív eredményt csak ezt követően mutatott a szonda. A fentiekkel ellentétben a rendőrségi iratok szerint a készülékek újszerű állapotban voltak, meghibásodásuk nem fordult elő. Az intézkedő rendőr a panaszosi állítást, hogy a készüléket ütögette volna, jelentésében tagadta. Állítása szerint az alkoholteszter kifogástalanul működött.

A panaszos és a rendőrség előadása közötti ellentmondások okán a tényállás megállapítása nehézségekbe ütközött, így a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni a tekintetben, hogy sérült-e a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a műszer állítólagos ütögetése okán.

3) A jegyzőkönyvezés kapcsán a panaszos sérelmezte, hogy szemüveg nélkül azt a helyszínen nem tudta elolvasni, és téves tájékoztatás miatt írta azt alá. Sérelmezte azt is, hogy a későbbi, negatív eredményt kérése ellenére nem rögzítették a jegyzőkönyvben.

a) Beadványában a panaszos úgy nyilatkozott, hogy neki az intézkedő rendőr azt a tájékoztatást adta, hogy a jegyzőkönyvben mindössze a történetet rögzítették, és csak otthon vette észre, hogy ittas vezetéssel vádolták meg. A panaszossal szemben intézkedő r. őrm. jelentésében ezzel ellentétben az szerepel, hogy a pozitív szondázási eredményt követően tájékoztatta a panaszost arról, hogy ellene közigazgatási eljárást kezdeményez. A helyszínen intézkedő másik rendőr (r. füzls.) jelentésében kijelentette, hogy a panaszos nem jelezte, hogy szemüveg nélkül ne tudná elolvasni a jegyzőkönyvet.

A Testület egyéb bizonyítási eszközök hiányában nem tudta feloldani a két állítás közti ellentmondást, így nem tudott állást foglalni a tekintetben, hogy sérült-e a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a jegyzőkönyv tartamának ismertetése kapcsán.

b) A panaszbeadvány azon része vonatkozásában, amely szerint a panaszos hiába kérte a rendőröktől, hogy rögzítsék a jegyzőkönyvben a másik készülékkel mért negatív eredményt, a Testület vizsgálta, hogy a kért információ rögzítésének elmaradása okozhatott-e alapjogsérelmet a panaszos oldalán.

A panaszos elmondása szerint a negatív eredmény rögzítésére a 0,12-es eredményt követően 23 perccel került sor, tehát körülbelül 16.10 körüli időpontban. A helyszínre később kiérkező r. ftőrm. jelentésében az szerepel, hogy az utolsó mérést 16.40 körüli időpontban végezték. A fenti eltéréstől függetlenül a Testület az alábbiakat állapította meg. A teszter által kimutatott 0,12 mg/l érték arra utal, hogy a panaszos szervezetében igen csekély alkohol volt az intézkedés foganatosításának pillanatában. Tekintettel azonban arra, hogy az alkohol az idő előrehaladtával törvényszerűen felszívódik és kiürül, nem kétséges, hogy egy későbbi időpontban végzett mérés kisebb levegőalkohol-értéket mutat, vagy negatív méréssel zárul. Ezért egy későbbi időpontban mért negatív eredmény önmagában még nem bizonyítja, hogy a korábbi eredmény nem volt valós. A konkrét esetben a panaszos aláírásával elismerte a korábbi mérés eredményét, melynek alapján az intézkedő rendőröknek kötelességük volt a közigazgatási eljárást kezdeményezni. A későbbi negatív eredmény ezen nem változtatott volna. Döntéséhez a Testület azt is figyelembe vette, hogy a rendőri intézkedésekre irányadó jogszabályok egyike sem írja elő kötelező jelleggel, hogy rögzíteni kéne egy későbbi negatív mérési eredményt.

Tekintettel arra, hogy az intézkedő rendőröknek jogszabályban előírt kötelezettsége nem volt arra nézve, hogy jegyzőkönyvben rögzítsék a későbbi negatív mérési eredményt, valamint arra, hogy az a korábbi jogsértést nem cáfolja meg, a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát ezen okból nem érte sérelem.

4) A Testület végezetül a panaszossal szemben az intézkedő r. ftzls. által telefonos párbeszédük során alkalmazott hangnemet vizsgálta.

Utalni kíván a Testület a Független Rendőri Szakszervezet főtítkárának, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtítkárának közös, a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, Budapesten, 2007. július 4-én kelt nyilatkozatára (a továbbiakban: Etikai Kódex) is, amelynek 1. pontja előírja: „[a rendőr] önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „[a] rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „[a rendőr] tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [pl. 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során [...] más állampolgároknál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel

arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület végül ismételten hivatkozik az Rtv. 2. §-ára, melynek értelmében „a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”

A konkrét esetben a panaszos azt sérelmezte, hogy mikor telefonhívását a r. ftzls. fogadta, vele felháborodott hangon beszélt és hangneme kifogásolható volt, és megértő szándékot nélkülözve lerakta a telefont. A r. ftzls. jelentésében úgy nyilatkozott, hogy a panaszossal szemben mindvégig kulturált hangnemen beszélt, és tájékoztatta őt, hogy mivel a helyszínen kiállított jegyzőkönyvet aláírta és az intézkedés befejeződött, a vérvételre már nincsen lehetősége. Állítása szerint a panaszos szakította meg a beszélgetést.

A Testületnek a fentiek alapján nem állt módjában megállapítania, hogy a két állítás közül melyik volt valós, ezáltal a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelmét nem lehetett megállapítani.

IV.

Vizsgálata során a Testület az intézkedő rendőr hangneme tekintetében arra a megállapításra jutott, hogy a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelme az egymásnak ellentmondó panaszosi és rendőri előadások alapján nem volt megállapítható. Szintén emiatt nem tudta megállapítani a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét több panaszosi állítás tekintetében. Az első mérési eredmény panaszossal való közlésének elmaradása, valamint a negatív mérési eredmény jegyzőkönyvben rögzítésének elmaradása a Testület megítélése szerint nem okozta a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét.

Erre tekintettel a Testület a panasznak az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez való áttételéről döntött az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2013. május 29.

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
előadó testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag